

СУШІННЯ ПОЛІАМІДУ-6 У ЩІЛЬНОМУ ШАРІ

© Мількович О.І., Ханик Я.М., Кіндзера Д.П., 2008

Подано експериментальні залежності сушіння дисперсного поліаміду-6 у щільному шарі за різних висот матеріалу та температур теплоносія.

The experimental results of dispersive polyamide-6 drying in dense layer under different materials highnesses and heat carrier temperatures are represented.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Під час зберігання, транспортування та підготовки поліаміди, як і інші гідрофільні полімерні матеріали, поглинають вологу. Тому на виробництві потрібно проводити їх попереднє сушіння з метою усунення браку, підвищення фізичних характеристик (діелектричних і оптичних), покращання монолітності виробу, а також для усунення можливої деструкції полімеру, що особливо важливо для поліамідів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасне сушіння дисперсних матеріалів в промисловості є складною проблемою на відміну від сушіння листових матеріалів. Найпоширенішим методом, який використовується сьогодні для зневоднення зернистих матеріалів, є сушіння у киплячому шарі. Як відомо з [1], під час сушіння дисперсних матеріалів у киплячому шарі відбувається стирання матеріалу і винесення дрібнодисперсної фази із апарата, відповідно потрібне встановлення пилоочисних установок, а також процес потребує значних затрат енергії. Тому сьогодні є необхідним розроблення нових високоефективних методів сушіння дисперсних матеріалів.

Постановка завдання. Із вищевгаданих недоліків процесу сушіння в киплячому шарі перспективним методом зневоднення є сушіння у щільному шарі [2, 3]. При зневодненні матеріалу у щільному шарі теплоносіє проходить крізь матеріал в напрямку до перфорованої перегородки, на якій він розміщений. Таке сушіння має багато переваг, а саме: частина вологи виноситься з матеріалу без затрат теплової енергії, відсутнє винесення матеріалу із зони сушіння, а також поверхня тепломасопередачі є надзвичайно розвиненою.

Під час дослідження процесу сушіння у щільному шарі основним питанням є вивчення гідродинаміки процесу, результати досліджень якої переважно визначають кінетичні і енергетичні характеристики зневоднення.

У цій роботі наведені результати дослідження кінетики сушіння поліаміду-6 склонаповненого (ПА-6). ПА-6 використовувався у вигляді світло-жовтих гранул з початковою вологістю 1,6 %.

Сушіння ПА-6 здійснювалось у щільному шарі за надлишкового тиску. Експерименти проводилися за температур 60–120 °С, швидкості теплоносія 1,0–1,5 м/с та товщини шару матеріалу 0,015–0,03 м.

На рис. 1 зображено кінетичні криві сушіння ПА-6 за різних висот шару матеріалу за 100 °С і швидкості теплоносія 1 м/с. Як бачимо з цих кривих, процес сушіння переважно відбувається у другому періоді, але наявний і перший період. Наявність значного в часі другого періоду можна пояснити тим, що волога переважно зосереджена всередині гранул (молекули води утворюють водневі зв'язки між амідними групами).

Зменшення товщини шару від 0,03 до 0,015 м приводить до зменшення часу сушіння з 5100 до 3400 с (у 1,5 раза), або збільшення швидкості сушіння з $3 \cdot 10^{-4}$ до $4,4 \cdot 10^{-4}$ %/с.

Вплив температури на час сушіння ПА-6 за висоти шару 0,02 м зображено на рис. 2. Із зростанням температури від 60 до 120 °С загальний час сушіння зменшується з 6400 до 2850 с, тобто в 2,25 раза, швидкість сушіння зростає з $2,3 \cdot 10^{-4}$ до $5,3 \cdot 10^{-4}$ %/с.

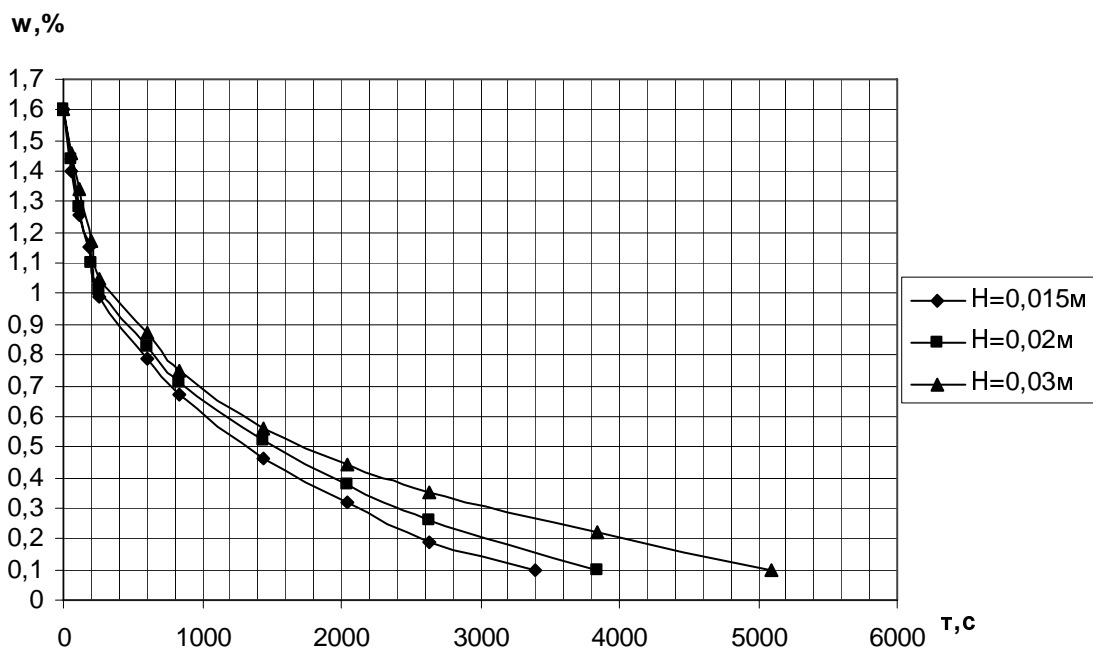

Рис. 1. Зміна вологості ПА під час сушіння за різних висот шару за $t = 100\text{ }^{\circ}\text{C}$, $\omega = 1\text{ м/с}$

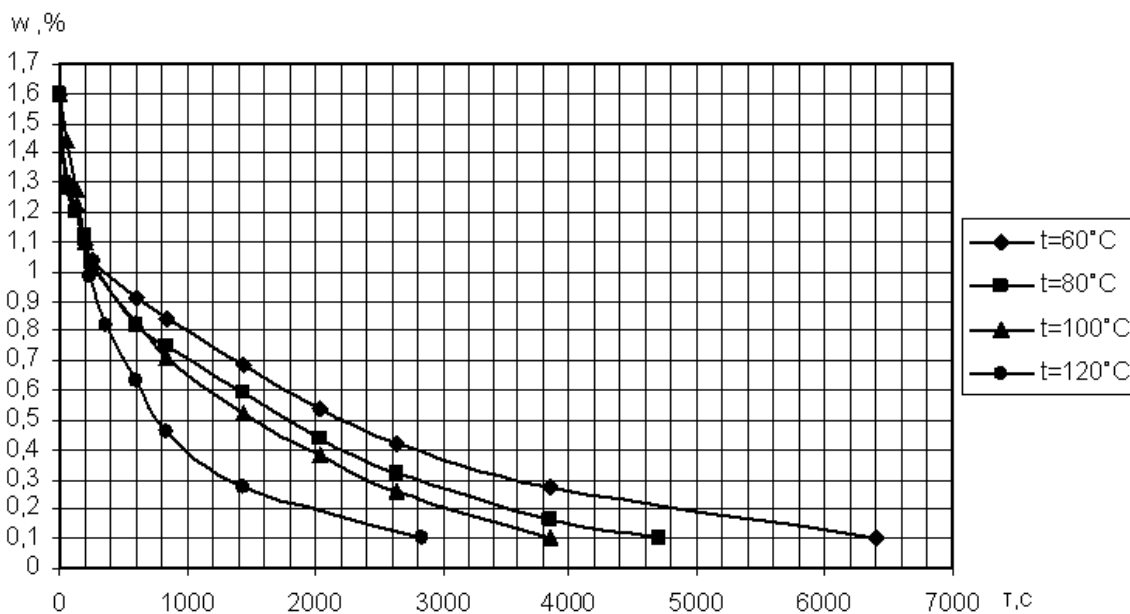

Рис. 2. Зміна вологості ПА під час сушіння за різних температур за $H=0,02\text{ м}$, $\omega = 1\text{ м/с}$

На рис. 3 зображено вплив швидкості теплоносія на час сушіння ПА. Із зростанням швидкості теплоносія загальний час сушіння зменшується з 4850 до 3650 с (в 1,33 раза), відповідно швидкість сушіння N зростає від $3 \cdot 10^{-4}$ до $4,1 \cdot 10^{-4}\text{ } \%/с$.

Аналізуючи одержані результати, можна зробити висновок, що сушіння поліаміду-6 в щільному шарі є високоефективним методом. На ефективність сушіння переважно має вплив температура теплоносія. Найінтенсивніше висушування проходить за температури $120\text{ }^{\circ}\text{C}$, але така висока температура може призвести до небажаних змін в структурі полімеру, тому оптимальна температура сушіння має бути близькою до $100\text{ }^{\circ}\text{C}$ [4]. А такий параметр, як товщина шару

матеріалу, не істотно впливає на тривалість сушіння, тому що ПА-6 має зернистий вигляд і його гідравлічний опір є незначним.

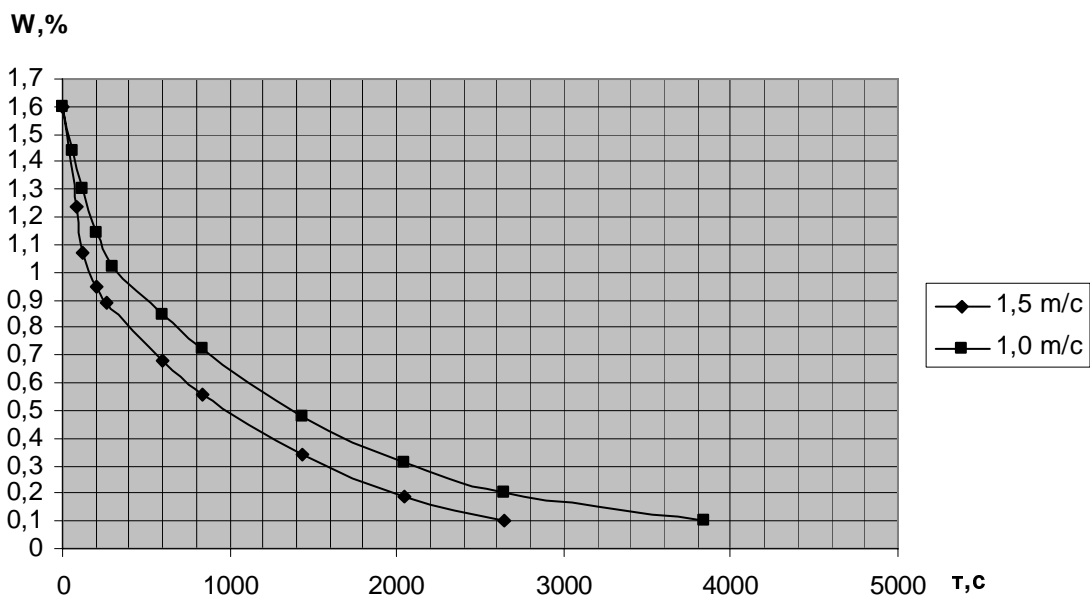

Рис. 3. Зміна вологості ПА під час сушіння за різних швидкостей теплоносія за $t=100\text{ }^{\circ}\text{C}$, $H=0,02\text{ м}$

Висновки. Проведені експериментальні дослідження з кінетики сушіння ПА-6 у щільному шарі дали змогу визначити, які чинники мають найвагомійший вплив на процес. Встановлено, що висота шару матеріалу, а також швидкість теплоносія не істотно впливають на швидкість сушіння. Найвагомійший вплив на інтенсивність процесу сушіння ПА-6 під надлишковим тиском має температура.

1. Касаткин А.Г. *Основные процессы и аппараты химической технологии*. – М.: Химия, 1971. – 784 с. 2. Деклараційний пат. України на винахід 37729 А F26B3/06. Спосіб фільтраційного сушіння сипких матеріалів / Я.М. Ханик, І.О. Гузьова, В.М. Атаманюк, Л.З. Білецька. – Опубл. 15.05.2001. Бюл. № 4. 3. Гузьова І.О., Ханик Я.М., Атаманюк В.М. Інтенсифікація фільтраційного сушіння сипких зернистих матеріалів // *Хімічна промисловість України*. – К., 2001. – № 4. – С. 17–19. 4. *Технология пластических масс* / Под ред. В.В. Коршака. – 3-е изд., перероб. и доп. – М.: Химия, 1985. – 560 с.